

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Криворізький коледж Національного авіаційного університету

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник начальника коледжу

з навчально-методичної роботи

 Г.В. Даниліна

«23 01 2020 р.

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
ДО ВИКОНАННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

з навчальної дисципліни

«Філософія (філософія, релігієзнавство, логіка, етика і естетика)»

(назва навчальної дисципліни)

галузі знань 07 «Управління та адміністрування»

(шифр та назва галузі знань)

спеціальності 073 «Менеджмент»

(шифр та назва спеціальності)

Кривий Ріг
2020

Методичні вказівки до виконання самостійної роботи для здобувачів вищої освіти денної форми навчання за спеціальністю 073 «Менеджмент»
(шифр та назва спеціальності)
з навчальної дисципліни
«Філософія (філософія, релігієзнавство, логіка, етика і естетика)»
(назва навчальної дисципліни)

Криворізького коледжу Національного авіаційного університету. – Кривий Ріг,
2020. – 16 с.

Укладач: викладач, кандидат філософських наук Сайтгареєва Олеся Григорівна
(посада, наук..ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я, по батькові)

Методичні вказівки до виконання самостійної
роботи обговорено на засіданні
кафедри/циклової комісії
соціально-гуманітарних дисциплін
(назва кафедри/циклової комісії)

ПОГОДЖЕНО
Завідувач
навчально-методичного кабінету
Кольчак М.М.
(підпис) (П.І.Б.)

Протокол № 10
від «20» 01 2020 р.

«22» 01 2020 р.

Завідувач кафедри/
Голова циклової комісії
Коваленко О.Ф.
(підпис) (П.І.Б.)

1. Пояснювальна записка

Методичні вказівки до виконання самостійної роботи для здобувачів вищої освіти денної форми навчання за спеціальністю:

073 «Менежмент»
(шифр та назва спеціальності)

з дисципліни «Філософія (філософія, релігієзнавство, логіка, етика і естетика)» включає основні теми до шести розділів робочої навчальної програми та виконується письмово у формі конспекту, тез, повідомлення, реферату.

2. Загальні методичні вказівки

Самостійна робота здобувачів вищої освіти є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних занять.

Хід виконання самостійної роботи

Проаналізуйте тему заняття, подумайте над її дидактичною метою і основними питаннями, які винесені на обговорення; опрацюйте рекомендовану навчальну, довідникову, наукову та методичну літературу, при цьому обов'язково занотовуйте прочитане.

При самостійному опрацюванні програмного матеріалу, що не викладається на лекціях, Ви доповнюєте та розширюєте свої знання з дисципліни на основі розробленого комплексу навчально-методичних матеріалів. Це дає можливість визначитися з обсягом і напрямками самостійної роботи.

Самостійне опрацювання програмного матеріалу розпочинайте із розгляду матеріалу, що викладався на лекціях. Це дозволить систематизувати набуті знання, виявити прогалини в їх засвоєнні, отримати цілісне уявлення щодо історії філософії та основних філософських проблем та зорієнтуватися у визначені сутності ключових термінів та понять.

Особливу увагу слід звернути на список рекомендованої літератури.

Критерієм ефективності самостійного опрацювання програмного матеріалу є якість засвоєння знань, які перевіряється під час практичних занять та за результатами підсумкового контролю, до яких відносяться:

- повнота розкриття теми завдання;
- рівень практичної спрямованості;
- якість презентації;
- рівень відповідей на питання, поставлені викладачем чи здобувачами вищої освіти.

Мета самостійної роботи здобувачів вищої освіти: перевірка та набуття додаткових занять, вироблення фахових та дослідницьких вмінь та навичок. Самостійну роботу здобувачів вищої освіти організовує викладач через систему домашніх завдань, виконання яких має оцінювати викладач, ця оцінка входить до семестрової оцінки здобувача вищої освіти.

Вимоги до оформлення:

- відповіді на питання**, винесені на самостійне опрацювання, здобувач вищої освіти виконує в окремому зошиті (письмово) для самостійних робіт в обсязі 14-16 сторінок;
- конспект** необхідно складати в робочому зошиті для аудиторних занять у послідовності, визначеній в плані практичного заняття; при цитуванні вказувати джерело інформації, посилатися на використану літературу;
- повідомлення** виконується в об'ємі 2-5 сторінок;
- реферат** виконується в об'ємі 20-25 сторінок; основні філософські терміни і поняття необхідно вписати з філософського словника та вивчити напам'ять.

3. Орієнтований тематичний план з тем, які винесені на самостійну роботу

№ розділу, теми	Назва розділу і теми	Кількість годин на самостійну роботу
1	2	3
2 семестр		
Розділ №1. «Гуманістичний зміст історії виникнення і розвитку філософії»		
1.1	Вступ. Філософія як дослідження світоглядних проблем засобами раціонального мислення	2
1.2	Зародження та розвиток філософії Стародавнього світу: Індія та Китай	3
1.3	Своєрідність філософії Стародавньої Греції	4
1.4	Середньовічна філософія. Натурфілософія Відродження	4
1.5	Особливості і головні риси філософії Нового часу. Просвітництво	4
1.6	Місце німецької класичної філософії в історії філософської думки	4
1.7	Плюралізм течій сучасної філософії XIX-XXI ст.	4
1.8	Становлення і розвиток світогляду українських філософів	4
	Всього за розділом №1	29
Розділ №2. «Онтологія і гносеологія»		
2.1	Буття людини як фундаментальна проблема філософії. Сутність і структура свідомості	4
2.2	Закони і категорії діалектики	4
2.3	Особливості пізнання природного, соціокультурного і духовного світу людини	4
	Всього за розділом №2	12
Розділ №3. «Соціальна філософія і філософська антропологія»		
3.1	Особливості філософського пізнання людини	2
3.2	Філософська антропологія	4
3.3	Філософська теорія цінностей (аксіологія). Концепції майбутнього людства	4
	Всього за розділом №3	10
Розділ №4. «Релігієзнавство»		
4.1	Атеїстичний та релігійний погляди на життя як форми світогляду майбутнього спеціаліста	2
4.2	Зародження і розвиток світових та локальних релігій	2
4.3	Формування логічного мислення та критичного ставлення до трудової діяльності в умовах авіапідприємств	2
	Всього за розділом №4	6
Розділ №5. «Логіка»		
5.1	Логіка та методологія наукового пізнання	2
	Всього за розділом №5	2
Розділ №6. «Етика і естетика»		
6.1	Етика у різних сферах людського буття	2
6.2	Естетика в межах загальнофілософського знання	2
	Всього за розділом №6	4
Всього за 2 семестр		63
Всього за навчальною дисципліною		63

4. Методичні вказівки до самостійної роботи

Розділ №1. «Гуманістичний зміст історії виникнення і розвитку філософії»

Тема 1.1. «Вступ. Філософія як дослідження світоглядних проблем засобами раціонального мислення» (1.2 с. 8-18)

Питання для самоконтролю:

1. Призначення філософії та філософських роздумів.
1. В чому полягають особливості філософського знання? Чим відрізняється філософія від релігії?
2. Предмет, структура, методи та основні функції філософії.
3. Сенс людського життя як головне питання філософії.
4. Природа світогляду, його суспільно-історичний характер. Які основні структурні елементи світогляду?
5. Історичні типи світогляду: міфологія, релігія, філософія.
6. Походження та специфіка філософських знань.
7. Предмет і коло основних проблем філософії.
8. Проблема «основного питання» філософії.
9. Історія розвитку філософської думки.
10. В чому полягають основні риси сучасної світової філософії?
11. Випишіть та поясніть терміни та поняття: **філософія, сенс людського життя, світогляд, міфологія, релігія.**

Тема 1.2. «Зародження та розвиток філософії Стародавнього світу: Індія та Китай» (1.2 с. 8-18)

Питання для самоконтролю:

1. Основні риси філософії Стародавнього Сходу.
2. Чому при вивченні зародків філософії ми звертаємося перш за все до східної думки?
3. Як ви розумієте, що таке давня духовна традиція? Що перш за все та переважно входить до складу духовних канонічних джерел східних цивілізацій?
4. Які істотні відмінності між східним та західним типом цивілізацій ви можете назвати? Чим вони, на вашу думку, зумовлені? Найдавніша пам'ятка Стародавньої Індії.
5. Буддизм: колесо сансари, карма, нірвана, філософія пессимізму.
6. Конфуціанство як засіб гуртування роздрібного Стародавнього Китаю.
7. Даосизм як шлях до фізичного безсмертя.
8. Чому нас і по-сьогодні приваблює давньосхідна філософія?
9. Які найважливіші досягнення давньосхідної філософії ви можете виділити?
Спробуйте аргументувати свої твердження.

10. Що спільного та відмінного між філософією Давньої Індії та Давнього Китаю?

11. Випишіть та поясніть терміни та поняття: **філософія, світогляд, сенс життя, Все світ, сатурі, саматхі, нірвана, дао.**

Тема 1.3. «Своєрідність філософії Стародавньої Греції»

(1.2 с. 18-30)

Питання для самоконтролю:

1. Антична філософія: особливості, періодизація та значення для формування європейської культури.
2. Які характерні риси філософії стародавньої Греції?
3. Досократична філософія (Мілетська школа, Геракліт, піфагореїзм).
4. Атомістичне трактування буття в античній філософії (Левкіп, Демокріт, Епікур).
5. Філософія Сократа. Етичний раціоналізм Сократа.
6. Розкрийте сутність сократівського вчення про людину.
7. Обґрунтуйте особливість філософії Платона. Вчення Платона про ідеї.
8. Розгляньте найважливіші філософські ідеї Аристотеля.
9. В чому сутність стихійної діалектики Геракліта?
10. В чому полягає критика Аристотеля «теорії ідей» Платона?
11. Випишіть та поясніть терміни та поняття: **космоцентрізм, субстанція, логос.**

Тема 1.4. «Середньовічна філософія. Натурфілософія Відродження»

(1.2 с. 30-38, 48-52)

Питання для самоконтролю:

1. Назвіть характерні риси філософії Середньовіччя.
2. Назвіть докази буття Бога згідно з вченням Ф. Аквінського.
3. Ідея гармонії «віри» і «розуму» в середньовічній філософії.
4. Основні проблеми середньовічної християнської філософії та основні етапи її розвитку. Суперечки про природу універсалій: реалізм і номіналізм.
5. Філософське вчення Фоми Аквінського, його концепція подвійної істини.
6. З'ясуйте основні риси філософії епохи Відродження.
7. У чому полягає гуманізм філософії епохи Відродження?
8. Гуманістичний характер філософії епохи Відродження. Основні ідеї епохи Реформації.
9. Випишіть та поясніть терміни та поняття: **теоцентризм, томізм, гуманізм.**

Тема 1.5. «Особливості і головні риси філософія Нового часу. Просвітництво» **(1.2 с. 52-68)**

Питання для самоконтролю:

1. Які риси притаманні філософії Нового часу?
2. Які особливості духовних процесів та розвитку філософії в епоху Нового часу?
3. Що таке індукція і дедукція? З'ясуйте сутність раціоналізму і емпіризму.
4. Що означає поняття «сенсуалізм»?
5. У чому полягає сутність методу пізнання Ф. Бекона?
6. З'ясуйте сутність філософського вчення Декарта. В чому полягає дуалізм Р. Декарта?
7. Окресліть характерні риси і сутність пантеїзму Б. Спінози.
8. В чому полягає матеріалістичне вчення Дж. Локка? З'ясуйте соціально-політичні погляди Дж. Локка.
9. Хто був засновником французького просвітництва?
10. В чому сутність соціально-політичного вчення Вольтера?
11. Яке визначення для поняття «матерія» П. Гольбах?

Тема 1.6. «Місце німецької класичної філософії в історії філософської думки» **(1.2 с. 61-68)**

Питання для самоконтролю:

1. Класична німецька філософія, її особливості і головні риси.
2. Теоретична і практична філософія І. Канта.
3. «Коперніканський переворот» у теорії пізнання.
4. Проаналізуйте гуманізм та етичні погляди І. Канта та їх історичне значення. У чому полягає суть категоричного імперативу?
5. Г. Гегель, його філософська система і метод.
6. Розкрийте діалектику та принцип історизму в філософії Г. Гегеля.
7. Філософія Л. Фейербаха, її антропологічний характер.
8. Чи можна говорити про вплив класичної німецької філософії на розвиток вітчизняної філософської думки, українського романтизму?
9. Випишіть та поясніть терміни та поняття: **емпіризм, раціоналізм, сенсуалізм, феномен, ноумен, категоричний імператив.**

Тема 1.7. «Плюралізм течій сучасної філософії XIX-XXI ст.» **(1.2 с. 68-82; 1.6 с. 123-133)**

Питання для самоконтролю:

1. Порівняйте вихідні ідеї класичної та некласичної філософії.
2. Які загальні особливості філософії XX ст. (фрейдизм, неофрейдизм, екзистенціалізм)?
3. Поясніть філософські ідеї Ф. Ніцше та їх суперечливий вплив на

громадську думку.

4. Охарактеризуйте структуру внутрішнього світу особистості по Фрейду.
5. Дайте визначення поняття «архетипи» за К. Юнгом.
6. Охарактеризуйте погляди Еріха Фромма.
7. Які вихідні ідеї основні представників філософії екзистенціалізму?
8. Визначить, який із напрямів «наукової філософії» у XIX ст. наполягав на тому, що філософія повинна вивчати мову та логіку науки:
 - a) *Марксизм*.
 - b) *Природний матеріалізм*.
 - c) *Позитивізм*.
9. Філософія марксизму характеризується як:
 - a) *Різновид природничого матеріалізму*.
 - b) *Діалектичний та історичний матеріалізм*,
 - c) *Антropологічний матеріалізм*.
 - d) *Науковий атеїзм*.
10. Випишіть та поясніть терміни та поняття: **верифікація, екзистенціалізм, еклектика, людина, життя, смерть, сенс життя, Надлюдина, «переоцінка цінностей», воля, світова воля, влада.**

Тема 1.8. «Становлення і розвиток світогляду українських філософів»

(1.2 с. 38-48; 1.5 с. 94-118; 1.6 с. 134-143)

Питання для самоконтролю:

1. Які загальні особливості української філософії та етапи її розвитку з часів Київської Русі?
- 2.. Сформулюйте принципи філософії «братських шкіл».
3. Які особливості філософських курсів Києво-Могилянської академії?
4. Основні етапи історико-філософського процесу в Україні.
5. Основні ідеї філософії Г. Сковороди.
6. Г. Сковорода – вчення про «три світи».
7. Проблема «спорідної праці» в філософії Г. Сковороди.
8. Українська філософія XIX – XX ст. В. Вернадський – вчення про «ноосферу»
9. Сучасна українська філософія: представники та коло проблем
10. Випишіть та поясніть терміни та поняття: **інтегральний націоналізм, кордо центризм, «філософія серця», «споріднена праця», просвітництво, українська національна ідея.**

Розділ №2. «Онтологія і гносеологія»

Тема 2.1. «Буття людини як фундаментальна проблема філософії. Сутність і структура свідомості»

(1.2 с. 83-89, 105-116; 1.4 с. 100- 107, 142-149; 1.5 с. 119-146, 147-161;
1.6 с. 257-276, 277-299)

Питання для самоконтролю:

1. Що таке буття? Назвіть основні форми буття. Які є категорія буття: її смисл і специфіка?
2. В чому полягає філософське розуміння матерії: сутність та особливості?
3. Що таке «простір» і «час» як форми існування матерії?
4. Розкрийте природу руху як способу існування матерії, його форми.
5. Що таке свідомість? Які суттєві ознаки свідомості? Структура свідомості. Свідомість і самосвідомість.
6. Охарактеризуйте проблему виникнення і розвитку свідомості. Зробіть аналіз та оцінку основних концепцій походження свідомості.
7. Визначте сутність та форми відображення.
8. Як співвідносяться свідомість і мислення?
9. Визначте біологічні та соціальні передумови виникнення свідомості.
10. Суттєві ознаки людської свідомості та її принципова відмінність від інтелекту тварин.
11. Випишіть та поясніть терміни та поняття: **буття, сутність, матерія, простір, час, рух, свідомість, несвідоме, ідеальне, самосвідомість, психіка, мислення, воля, відображення, пам'ять, почуття, мова, спілкування, праця, форми та рівні суспільної свідомості, ідеологія.**

Тема 2.2. «Закони і категорії діалектики»

(1.2 с. 89-96; 1.5 с. 162-191; 1.6 с. 394-426)

Питання для самоконтролю:

1. Діалектика: її історичні форми та особливості. Що являє собою діалектика як метод?
2. Що означає термін «діалектика»? Об'єктивна і суб'єктивна діалектика.
3. Як змінювався зміст поняття діалектики у процесі історичного розвитку філософії? У чому різниця історичних форм діалектики?
4. Чи правомірно говорити, що матеріалістична діалектика – це виправлена і поліпшена діалектика Гегеля? Визначте їхні загальні риси і принципові відмінності.
5. У яких формах існує суб'єктивна діалектика? Що таке таке матеріалістична діалектика?
6. Що таке принцип? Назвіть основні принципи діалектики. Діалектичні принципи загального взаємозв'язку та розвитку.
7. Основні закони діалектики та їх характеристика.
8. Категорії діалектики та їх характеристика.

9. Альтернативи діалектики та їх характерні риси.
10. Випишіть та поясніть терміни та поняття: **діалектика, розвиток, категорії, закон.**

Тема 2.3. «Особливості пізнання природного, соціокультурного і духовного світу людини»

(1.2 с. 136-142; 1.5 с. 192-203; 1.6 с. 184-199)

Питання для самоконтролю:

1. Чим відрізняється наукове пізнання від буденого? Які риси притаманні науковому пізнанню?
2. Дайте визначення понять «пізнання», «знання», «істина».
3. Розкрийте зміст основних форм пізнання.
4. Назвіть форми чуттєвого і раціонального пізнання.
5. Чим відрізняється науковий факт від факту дійсності?
6. Якось Гегель на зауваження, що його теорія не узгоджується з фактами, відповів: «Тим гірше для фактів». Чи згодні ви з Гегелем?
7. Охарактеризуйте форми емпіричного і теоретичного рівнів пізнання.
8. Розкрийте сутність проблеми співвідношення суб'єкта і об'єкта пізнання. Позначте методи, які використовуються на емпіричному рівні наукового пізнання.
Які загальнонаукові методи застосовуються як на емпіричному, так і на теоретичному рівнях наукового пізнання?
9. Випишіть та поясніть терміни та поняття: **гносеологія, епістемологія, істина.**

Розділ №3. «Соціальна філософія і філософська антропологія»

Тема 3.1. Особливості філософського пізнання суспільства

(1.2 с. 116-136; 1.6 с. 449-470; 1.12 с. 335-382)

Питання для самоконтролю:

1. Який розділ філософії досліджує суспільство?
2. Основна мета та призначення соціальної філософії.
3. Соціальна філософія про природу соціальних якостей та їх онтологічний статус.
4. Особливості взаємозв'язків суспільства та природи.
5. Яка структура суспільства як соціальної системи?
6. Яке місце людини в суспільстві?
7. Які бувають суспільні зв'язки?
8. Які методи збору статистичної інформації? Як оперує зібраними даними філософія?
9. Назвіть рушійні сили розвитку суспільства. Які прогнози розвитку людства на майбутнє?

10. Випишіть та поясніть терміни та поняття: **соціальна філософія, суспільство, стратифікація, прогрес.**

Тема 3.2. «Філософська антропологія»
(1.2 с. 97-105; 1.4 с. 134-141; 1.5 с. 204-218; 1.6 с. 466-470)

Питання для самоконтролю:

1. Філософська антропологія в системі філософського знання. Типи філософських антропологій.
2. Людина та її місце у світі як предмет філософського осмислення.
3. Які основні концепції походження людини?
4. В чому полягає питання «життя», «смерті» та «безсмертя» для людини?
5. Шлях до людини – філософські вчення софістів і Сократа.
6. Філософське вчення Августина Блаженного про природу людини.
7. Вчення Дж. Локка про природні права людини та суспільний договір.
8. Антропологічна філософія. М. Шелер про природу людини та її місце у Всесвіті.
9. Філософський аспект проблеми походження людини. Антропосоціогенез і його основні фактори.
10. Проблема природи та сутності людини. Людина як єдність вітального, соціального і духовного.
11. Свобода як сутнісна властивість людини. Концепції свободи в історії філософії. Вибір, свобода, відповідальність.
12. Випишіть та поясніть терміни та поняття: **людина, філософська антропологія, інше «Я».**

Тема 3.3. «Філософська теорія цінностей (аксіологія). Концепції майбутнього людства»
(1.2 с. 143-147; 1.6 с. 264-279,)

Питання для самоконтролю:

1. Поняття цінностей. Вихідні цінності людського буття.
2. Які цінності людського життя можна визнати вічними?
3. Який ціннісний орієнтири сучасної молоді?
4. Чи можна проблеми сучасності пов'язати з назріванням проблем людства.
5. Хто і коли запровадив поняття «суспільно-економічна формація» і заклав підвалини формаційної теорії історичного процесу?
6. У яких основних значеннях вживається термін «формація»?
7. У чому виявляється неконкретність формаційного редукціонізму і формаційного нігілізму.
8. Що таке цивілізація?
9. Які зміни відбуваються в цивілізаційному підході до історії на некласичному етапі розвитку?
10. Дайте характеристику особливостей монадологічного розуміння

цивілізацій.

11. Які соціально-філософські моделі суспільства існують у сучасному теоретичному знанні?

12. У чому полягає сутність суспільного прогресу? Які витоки, рушійні сили, чинники суспільного прогресу?

13. Випишіть та поясніть терміни та поняття: **рушійні сили суспільного розвитку, людські цінності, ціннісний орієнтир., прогрес.**

Розділ №4. «РЕЛІГІЄЗНАВСТВО»

Тема 4.1. «Атеїстичний та релігійний погляди на життя як форми світогляду майбутнього спеціаліста» (1.5 с. 220-262, 241-262)

Питання для самоконтролю:

1. Сутність атеїстичного погляду на світ. Різновидність причин атеїстичного світосприйняття.

2. Атеїзм в історії розвитку людства: прогрес чи регрес?

3. Атеїстичне та релігійне світовідчуття: вічне протистояння?

4. Які погляди переважають у людей сучасного періоду та які прогнози на майбутньому?

5. Виховання толерантності та поваги до протилежної думки.

6. Яку роль відіграє атеїстичне та релігійне відношення до світу в роботі майбутнього спеціаліста?

7. Що впливає більше: відношення до релігії здійснює свій вплив на роботу в обраній галузі чи специфіка діяльності знаходить своє відображення у світогляді спеціаліста?

8. Які точки дотику віри в Бога та перебування в авіаційної сфері?

9. Які чинники можуть змінити атеїстичне чи релігійне відношення до оточення?

10. Перетин сфери атеїзму чи релігії зі сферою політики, економіки та інших сфер світського життя.

11. Випишіть та поясніть терміни та поняття: **атеїзм, релігія, віра, гріх, секуляризація, агностицизм, теїзм, деїзм.**

Тема 4.2. «Зародження та розвиток світових та локальних релігій» (1.5 с. 220-262, 241-262)

Питання для самоконтролю:

1. Значення терміну «релігія» та особливості релігійного сприйняття світу. Структура та висхідні елементи релігії.

2. Релігієзнавство як наукова дисципліна в його зв'язках із іншими науками та сферами пізнання. Предмет, об'єкт, методи та принципи релігієзнавства.

3. Функції релігії в житті сучасного суспільства.

4. Які основні світові релігії Ви знаєте?
5. В чому полягає віровчення буддизму або філософії просвітлення?
6. В чому полягає етично-практичне значення буддизму?
7. В чому сутність християнства?
8. Які особливості православ'я, католицизму та протестантизму?
9. Які основні риси та догмати ісламу?
10. Випишіть та поясніть терміни та поняття: Випишіть та поясніть терміни та поняття: **релігія, віра, атеїзм, релігієзнавство, Бог, надприродне, християнство, іслам, буддизм, світова релігія, буддизм, християнство, іслам, Біблія, Коран, шаріат, православ'я, католицизм, протестантизм.**

Тема 4.3. «Формування логічного мислення та критичного ставлення до трудової діяльності в умовах авіапідприємств»
(1.4; 1.9; 2.1; 2.2)

Питання для самоконтролю:

1. Сформулюйте поняття «логіка».
2. Яке призначення логічного мислення?
3. Яке значення логічного мислення в умовах авіапідприємства?
4. Що таке критика?
5. Як сформулювати критичне мислення?
6. Як відбувається формування критичного ставлення до трудової діяльності в умовах авіапідприємства?
7. Яка специфіка логічного мислення та критичного ставлення до трудової діяльності в умовах авіапідприємств.

Теми для рефератів:

1. Логіка як засіб пізнання оточуючої дійсності.
2. Роль критичного мислення в процесі формування особистості.
3. Критичне ставлення до професійної діяльності як засіб формування цілісної особистості.

Розділ 5. «ЛОГІКА»

Тема 5.1. «Логіка та методологія наукового пізнання»
(1.12 с. 315-334)

Питання для самоконтролю:

1. У чому полягає специфіка донаукового, стихійно-емпіричного пізнання?
2. Які характерні риси наукового пізнання?
3. Які основні форми і рівні наукового пізнання і чим вони відрізняються між собою?
4. Чим змістовно відрізняються поняття «чуттєво-сенситивне» та «раціональне» від понять «емпіричне» та «теоретичне»?

5. Які загальнонаукові методи застосовуються як на емпіричному, так і на теоретичному рівнях наукового пізнання?
6. Що таке методологія наукового пізнання, її предмет і функції?
7. Який рівень, окрім емпіричного та теоретичного, виділяється сучасною методологією наукового пізнання?
8. Чим відрізняється теоретичний рівень наукового пізнання від метатеоретичного?
9. У чому полягає єдність, відмінність та взаємозв'язок філософії і методології науки?
10. Випишіть та поясніть терміни та поняття: **парадигма, дослідницька програма, картина світу, стиль мислення, архетип наукового мислення.**

Теми для рефератів:

1. Наукове пізнання як вид духовної діяльності та спосіб теоретичного освоєння дійсності.
2. Концепція і теорія як форми наукового пізнання.
3. Основні методи теоретичного рівня наукового пізнання.
4. Основні проблеми сучасної філософії та методології науки.
5. Проблема рівнів наукового пізнання в сучасній методології науки.
6. Філософія і сучасна методологія науки: тенденції взаємозв'язку та взаємовпливу.

Розділ №6. «ЕТИКА І ЕСТЕТИКА»

Тема 6.1. «Етика у різних сферах людського буття» (1.8 с. 244; 2.6 с. 384)

Питання для самоконтролю:

1. Етика як «практична філософія», «теорія моральності». Генезис понять «етика», «мораль», «моральність».
2. Місце етики в системі філософського й гуманітарного знання. Особливості етики як науки.
3. Основні етапи розвитку етичної думки.
4. Антична етика.
5. Середньовічно-християнська етика.
6. Етика Нового часу.
7. Марксистська етика.
8. Етика ХХ століття.
9. Етична думка в Україні.
10. Мораль, її сутність і специфіка.
11. Природа й походження моралі.
12. Структура й основні функції моралі.
13. Етапи історії розвитку моралі.
14. Системи регуляції в первісному суспільстві.
15. Мораль рабовласницького суспільства.

16. Корпоративна мораль Середньовіччя.
17. Буржуазна мораль.
18. Мораль сучасного суспільства.
19. Загальна характеристика умов морального вибору.
20. Співвідношення цілей і способів діяльності як проблема морального вибору.
21. Природа конфлікту й морально-етичний аспект його розв'язку.
22. Відповіальність і справедливість.
23. Особливості лікарської й фармацевтичної етики в умовах науково-технічної революції.
24. Нові галузі медицини й фармації як принципово новий підхід до лікування.
25. Моральні орієнтації й соціальна активність лікарів і фармацевтів.

Тема 6.2. «Естетика в межах загальнофілософського знання»
(1.3 с. 413; 2.5 с. 271)

Питання для самоконтролю:

1. Естетика як наука.
2. Періодизація історії естетичної думки.
3. Антична естетика.
4. Естетика Середньовіччя.
5. Естетика епохи Відродження.
6. Естетика Нового часу й Просвіти.
7. Естетика ХХ-ХХІ ст.
8. Специфіка категорій естетики.
9. Прекрасне й естетичний ідеал. Прекрасне й жахливе.
10. Піднесене як прояв прекрасного. Піднесене й низинне.
11. Трагічне й комічне в житті й мистецтві.
12. Специфіка, структура й функції естетичної свідомості.
13. Естетична діяльність.
14. Види естетичної діяльності.
15. Історичні закономірності розвитку мистецтва.
16. Предмет мистецтва, художній образ, зміст і форма.
17. Стиль і художній метод.
18. Функції мистецтва.

5. Рекомендовані навчально-методичні матеріали для вивчення навчальної дисципліни

Основна література:

- 1.1 Андрющенко В.П., Горлач Н.Н. Сучасна соціальна філософія. – Київ: Генеза, 2002.
- 1.2 Левчук Л.Т., Панченко В.І., Оніщенко О.І., Кучерюк Д.Ю. Естетика: Підручник / За заг. ред. Л.Т. Левчук. – 2-ге вид., допов і переробл. – К.: Вища шк., 2005. – 431 с.: іл.
- 1.3 Касьян В.І. Філософія: Відповіді на питання екзаменаційних білетів: Навч. посіб. – 3-те вид., перероб. і доп. – К.: Знання, 2005. – 333 с.
- 1.4 Петрушенко В.Л. Основи філософських знань: Навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти І-ІІ рівнів акредитації, 4-те видання, стереотипне. – Львів: «Магнолія плюс», 2006. – 312 с.
- 1.5 Петрушенко В.Л. Філософія: Курс лекцій: Навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти ІІІ-ІV рівнів акредитації. – 4-те видання, стереотипн. – Львів: «Новий Світ-2000», 2006. – 506 с.
- 1.6 Практикум з філософії: Методичний посібник для викладачів та студентів ВНЗ / Під редакцією В.Л. Петрушенка. – Львів: «Новий Світ-2000», «Магнолія плюс», 2003. – 256 с.
- 1.7 Савельєв В.П. Етика: Навчальний посібник. – 2-ге вид., виправлене. – Львів: «Магнолія Плюс», 2006. – 244 с.
- 1.8 Сластенко Є.Ф., Ягодзінський С.М. Логіка: Навч. посіб. / За ред. Л.Г. Дротянко. – К.: Княжкове вид-во НАУ, 2005. – 192 с.
- 1.9 Смольков О.А., Дещинський Ю.Л. Релігієзнавство: Навчальний посібник. – Львів: «Магнолія Плюс»; видавець СПД ФО «В.М. Піча», 2006. – 232 с.
- 1.10 Смольков О.А., Дещинський Ю.Л. Філософія: Навчальний посібник, 2-ге видання, стереотипне. – Львів: «Магнолія Плюс»; видавець СПД ФО «В.М. Піча», 2006. – 460 с.
- 1.11 Надольний І.Ф., Андрющенко В.П., Бойченко І.В., Розумний В.П. Філософія: Навчальний посібник / За ред. І.Ф. Надольного. – К.: Вікар, 1997. – 584 с.
- 1.12 Бичко І.В., Бойченко І.В., Табачковський В.Г. Філософія: Підручник. – К.: Либідь, 2001. – 408 с.

Додаткова література:

- 2.1 Айгарс Г.А. Основи філософії: Збірні таблиці з курсу та тлумачний словник основних філософських термінів. – Кривий Ріг, КК НАУ, 2009. – 44 с.
- 2.2 Калінін Ю.А., Харьковщенко Є.А. Релігієзнавство: підручник. – 6-те вид. – К.: Наук. думка, 2002. – 352 с.
- 2.3 Левчук Л.Т., Оніщенко О.І. Основи естетики: Навч. посіб. – К.: Вища шк., 2000. – 271 с.; іл.
- 2.4 Малахов В.А. Етика: Курс лекцій: Навч. посібник. – 5-те вид. – К.: Либідь, 2004. – 384 с.
- 2.5 Социальная философия. Учебник / Под общей редакцией Андрющенко В.П., Горлача Н.И. – Киев – Харьков: Издательский центр «Единорог», 2002. – 736 с.
- 2.6 Тофтул М. Логіка: Посібник для студентів вищих навчальних закладів. – К.: Видавничий центр «Академія», 2003. – 368 с.